



**HRVATSKI SABOR**

Klasa: 004-01/08-01/11

Urbroj: 65-03-02

Zagreb, 09. prosinca 2008.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA  
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA  
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 32. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora, dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 09. prosinca 2008. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Branka Vukelića, ministra obrane, Matu Rabotega, državnog tajnika Ministarstva obrane i Pjera Šimunovića, ravnatelja u Ministarstvu obrane.

**PREDSJEDNIK**

**Luka Bebić**



**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

**Klasa:** 004-01/08-03/01

**Urbroj:** 5030104-08-21

**Zagreb,** 9. prosinca 2008.

REPUBLIKA HRVATSKA  
**61 - HRVATSKI SABOR**  
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 09-12-2008	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
004-01/08-01/11	65
Uredbeni broj:	Pril. Vij.
50-08-01	1 -

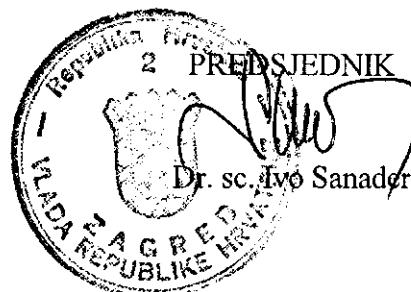
**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**

**Predmet:** Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda

Na temelju članka 4. stavka 1. i članka 5. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/2002) i članka 129. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Prethodno mišljenje Predsjednika Republike Hrvatske i Vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Branka Vukelića, ministra obrane, Matu Rabotega, državnog tajnika u Ministarstvu obrane i Pjera Šimunovića, ravnatelja u Ministarstvu obrane.



**PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA  
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U  
MIROVNIM MISIJAMA UJEDINJENIH NARODA**



# **PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNIM MISIJAMA UJEDINJENIH NARODA**

## **I. USTAVNA OSNOVA**

Na temelju članka 7. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Odluka).

## **II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA**

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama u skladu je sa strateškim opredjeljenjem Republike Hrvatske, čime se svrstava među odgovorne članice međunarodne zajednice koje su spremne preuzeti svoj dio tereta opće sigurnosti.

Dosadašnje desetogodišnje aktivno sudjelovanje u mirovnim operacijama činilo je znatan dio napora koji su doprinijeli izboru Republike Hrvatske za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, a koji se i dalje čine na putu prema ostvarenju strateških ciljeva ulaska u NATO i EU.

Republika Hrvatska trenutno ima angažirana 133 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 11 mirovnih misija i to: 8 vojnih promatrača u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP), 7 vojnih promatrača u Zapadnoj Sahari (MINURSO), 4 stožerna časnika u Liberiji (UNMIL), 3 stožerna časnika na Haitiju (MINUSTAH), 2 vojna promatrača u Obali Bjelokosti (UNOCI), 4 vojna promatrača na Cipru (UNFICYP), 3 vojna promatrača u Gruziji (UNOMIG), 5 stožernih časnika u Sudanu (UNMIS), 1 stožernog časnika u Libanonu (UNIFIL), 1 vojnog promatrača u Burundiju (BINUB) te 2 stožerna časnika i 93 pripadnika postrojbe na Golanskoj visoravni (UNDOF).

## **III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE**

Sudjelovanje u mirovnim misijama navedeno je u Strategiji nacionalne sigurnosti ("Narodne novine", broj 32/02) i Strategiji obrane ("Narodne novine", broj 33/02) kao jedan od načina hrvatskog doprinosa miru i sigurnosti u svijetu te jedan od partnerskih ciljeva Republike Hrvatske u sklopu provođenja postupka pristupanja u NATO kroz stupanje u Membership Action Plan (MAP) proces.

### **MIROVNA MISIJA UJEDINJENIH NARODA U LIBANONU (UNIFIL)**

Građanski rat u Libanonu započeo je u travnju 1975., a službeno je završio u listopadu 1976. nakon izbora Elias Sarkisa za predsjednika Libanona i stvaranja nove središnje vlade i uspostave Arapskih snaga za odvratanje. Unatoč tome borbe na jugu Libanona nikad nisu u potpunosti prestale. Snage za odvratanje rasporedile su se na jugu, a izraelska vlada zaprijetila je poduzimanjem oštrih protumjera ukoliko

bi Sirijci prešli zamišljenu crvenu crtu (istok–zapad). Sirijske snage su najvjerojatnije zbog toga stale tik ispred crvene crte. Na jugu zemlje nije uspostavljena vlast središnje vlade te su se na tom prostoru nastavile sporadične borbe između kršćanskih milicija, koje je potpomagao Izrael, i naoružanih dijelova Libanonskog nacionalnog pokreta sastavljenog od različitih muslimanskih i ljevičarskih frakcija, koje je podupiralo oružano krilo PLO.

PLO je tada bila dominantna snaga u južnom Libanonu te je uspostavila niz baza na tom prostoru. Iz njih su pokretani upadi komandosa u Izrael nakon kojih bi obično uslijedila jaka izraelska odmazda. Do jednog takvog upada došlo je 11. ožujka 1978. u blizini Tel Aviva, a odgovornost je preuzela PLO. Prema izraelskim navodima, tijekom upada, poginulo je 37, a ranjeno 67 Izraelaca. U noći između 14. na 15. ožujka izraelske snage izvršile su invaziju na Libanon te su u samo nekoliko dana zauzele čitavo područje južno do rijeke Litani, osim grada Tira i njegove okolice. Libanonske vlasti su 15. ožujka 1978. uložile prosvjed Vijeću sigurnosti protiv izraelske invazije. Vlada je navela kako nije odgovorna za nazočnost palestinskih skupina na jugu Libanona i da zajedno s Palestincima i arapskim državama održava situaciju pod nadzorom, međutim izraelsko protivljenje ulasku Arapskih snaga odvratanja na jug Libanona, onemogućilo je Libanon u ostvarivanju nadzora nad jugom zemlje. Vijeće sigurnosti na prijedlog Sjedinjenih Američkih Država 19. ožujka 1978. usvojilo je Rezoluciju 425, kojom poziva na strogo poštivanje teritorijalnog integriteta, suvereniteta i političke neovisnosti Libanona unutar njegovih međunarodno priznatih granica. Tom je Rezolucijom pozvan Izrael na prekid vojne akcije protiv Libanona i povlačenje svih svojih snaga s libanonskog teritorija. Također je odlučeno da se na temelju traženja libanonske vlade uspostave prijelazne snage UN-a za južni Libanon koje bi potvrdile povlačenje izraelskih snaga, obnovile međunarodni mir i sigurnost te pomogle vladi Libanona da vrate svoju vlast na jugu zemlje. Rezolucijom 426 (1978.) dane su smjernice za provedbu rezolucije 425 (1978.) te smjernice za operaciju UNIFIL, a prve postrojbe stigle su 23. ožujka 1978. Izrael je 1982. ponovno izvršio invaziju na Libanon, došavši do Bejruta. Nakon toga snage UNIFIL-a provele su tri godine iza prednje izraelske crte i to s vrlo ograničenim ovlastima. Izrael se povukao 1985., ali je zadržao nadzor nad južnim Libanomom. Tek 16. lipnja 2000. potvrđeno je povlačenje izraelskih snaga iz Libanona. Nakon srpanjskih incidenata 2006. godine između militantnog Hezbolaha i izraelskih snaga, koji su rezultirali pogibijom osmorice izraelskih vojnika, izraelske snage napale su položaje Hezbolaha. Dolazi do pomorske blokade Libanona, a izraelski gradovi postaju meta svakodnevnih napada. U napadu na položaje Hezbolaha u blizini promatračke postaje mirovnih snaga UNIFIL-a, pogibaju četvorica pripadnika UN-a. Odgovor Vijeća sigurnosti UN-a na izbijanje krize, bio je usvajanje Rezolucije br. 1701 od 11. kolovoza 2006., koja kao glavne odrednice predviđa potpuni prekid vatre, povlačenje izraelskih snaga iz Libanona, paralelno s raspoređivanjem libanonske vojske i međunarodnih snaga na tom području, razoružanje Hezbolaha, uspostavu potpunog nadzora libanonske vlade nad čitavim teritorijem Libanona i povlačenje svih paravojnih snaga sjeverno od rijeke Litani. Planski elementi novog mandata su zajedničko raspoređivanje snaga UNIFIL-a s libanonskom vojskom na jugu Libanona: pojačanje u ljudstvu, opremi, mandatu i opsegu djelovanja kako bi se nadzirao prekid vatre, pratile i pomagale postrojbe libanonskih oružanih snaga na cijelom prostoru južnog Libanona, duž Plave crte, pružanje pomoći kako bi se osigurao humanitaran pristup civilnom stanovništvu i omogućio dobrovoljni i sigurni povratak izbjeglica, pomoć libanonskoj vojsci u uspostavi područja između rijeke Litani i Plave crte u kojem nema naoružanih osoba, sredstava i naoružanja osim

onoga koje pripada vladi Libanona i UNIFIL-u, djelovanje u potpori zahtjeva Vlade Libanona raspoređujući međunarodne snage radi uspostave svojih ovlasti na čitavom teritoriju, poduzimanje svih neophodnih koraka na području razmještaja kako bi se osigurao prostor razmještaja koji se ne bi koristio za neprijateljstva bilo koje vrste te odupiranje nasilnim pokušajima ukoliko se onemogućiti djelovanje po mandatu Vijeća sigurnosti UN-a te zaštititi UN-ovo osoblje, objekte i opremu. Libanonska vlada prihvatila je Rezoluciju Vijeća sigurnosti 1701 (2006) 12. kolovoza 2006., dok ju je Izrael prihvatio 13. kolovoza 2006., a prekid vatre nastupio je 14. kolovoza 2006. Glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon je 28. veljače 2008. u svom zadnjem izvješću o implementaciji Rezolucije 1701 izrazio zadovoljstvo spremnošću libanonske i izraelske Vlade za njenim daljnjim provođenjem u cilju konačnog prekida vatre. Vojna i sigurnosna situacija u području zone odgovornosti UNIFIL-a je općenito stabilna. Međutim, događaju se ozbiljni incidenti koji podižu napetost i predstavljaju izravnu prijetnju miru i stabilnosti te narušavaju napore UNIFIL-a za izgradnjom povjerenja i pouzdanja između dvije strane kao i među stanovništvom južnog Libanona. Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1832 od 27. kolovoza 2008. mandat UNIFIL-a, čije su snage raspoređene na prostoru između rijeke Litani i Plave linije, produžen je za godinu dana, do kraja kolovoza 2009. Glavni tajnik UN-a imenovao je 5. kolovoza 2008. Michaela Williamsa na mjesto specijalnog koordinatora za Libanon. Zapovjednik snaga UNIFIL general bojnik Claudio Graziano naglasio je uspjehe misije nakon njezina proširenja. UNIFIL je u suradnji sa libanonskom vojskom uspostavio prekid vatre u južnom Libanonu te je, iako pod teškim okolnostima, u najvećem dijelu ispunio svoj mandat. Istakao je potrebu da međunarodna zajednica i dalje podupire libanonske oružane snage koje bi u budućnosti trebale preuzeti odgovornosti UNIFIL-a. Za provedbu navedenog mandata odobrene su vojne snage od 15 000 pripadnika. Prema dostupnim informacijama na dan 31. kolovoza 2008. postojeće snage čine: 12295 vojnog osoblja, potpomognute s 324 međunarodnog civilnog osoblja i 627 lokalnog civilnog osoblja. Ukupno 28 zemlja trenutno imaju svoje vojne snage u UNIFIL-u: Belgija, Kina, Hrvatska, Cipar, Salvador, Francuska, Makedonija, Njemačka, Gana, Grčka, Gvatemala, Mađarska, Indija, Indonezija, Irska, Italija, Luksemburg, Malezija, Nepal, Norveška, Poljska, Portugal, Katar, Koreja, Slovenija, Španjolska, Tanzanija i Turska.

Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim naporima u strateški značajnom te ekonomski i politički osjetljivom području Bliskog istoka, sukladno je usmjerenju Republike Hrvatske da kao članica međunarodne zajednice ima aktivnu ulogu u stvaranju svjetskog mira i sigurnosti. Stoga predlažemo nastaviti sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji UNIFIL i odobriti upućivanje do četiri stožerna časnika. Uz sudjelovanje prvog hrvatskog kontingenta razine satnije u mirovnoj misiji na Golanskoj visoravni (UNDOF) te produženjem sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u UNIFIL-u, Republika Hrvatska bi potvrdila svoju spremnost da u okviru međunarodne zajednice doprinese postizanju konačnog mira i stabilnosti u tom dijelu svijeta.

## **MIROVNA MISIJA UJEDINJENIH NARODA U BURUNDIJU (BINUB)**

Razdoblje desetogodišnje krize prouzročilo je da većina stanovništva Burundija, koje broji 6,3 milijuna stanovnika, živi na granici siromaštva suočavajući se s izazovima razvoja i osiguranjem mira u ratom razorenom području. Etnički konflikti i

politička nestabilnost obilježili su povijest Burundija još od 1962. godine kada je država stekla nezavisnost od Belgije. U sukob su uključene dvije glavne etničke skupine - politički utjecajna manjinska skupina Tutsi, te manje utjecajna većinska skupina Hutu. Bojnik Pierre Buyoya, vođa vojne vlasti dominantne skupine Tutsi odobrio je 1991. godine ustav koji osigurava biranje predsjednika, multietničke vlade i parlamenta. Prvi predsjednik Burundija, pripadnik skupine Hutu, Melchior Ndadaye, došao je na vlast u lipnju 1993. Predsjednika Ndadayea, ubili su pripadnici vojske u listopadu iste godine. Naslijedio ga je u siječnju 1994. godine drugi vođa pripadnika etničke skupine Hutu, Cyprien Ntayamira. Međutim, u travnju 1994. predsjednik Ntayamira poginuo je u padu aviona zajedno s predsjednikom Ruande Juvénal-om Habyarimanaom. U nasilju koje je uslijedilo stradalo je u razdoblju od 1993. do 1994. približno 250 000 osoba, a isto toliko ih je i raseljeno. Građanski rat nastavljen je tijekom sljedećih sedam godine. Bojnik Pierre Buyoya 1996. vojnim pučem ponovo je preuzeo vlast. Međunarodni naponi posredovanja, koje su predvodili predstavnik Tanzanije Julius Nyerere i kasnije južnoafrički predsjednik Nelson Mandela, rezultirali su potpisivanjem mirovnog sporazuma iz Arushe u kolovozu 2000. kojim su uspostavljeni temelji za proces pomirbe i sporazum o prekidu vatre. Nakon relativno kratkog razdoblja, Buyoya je u studenom 2001. odstupio s vlasti u korist nove tranzicijske vlade. Nova vlada potpisala je 2003. sporazum o prekidu vatre s predstavnicima Forces for the Defense of Democracy (FDD), a s pobunjeničkom frakcijom Forces for National Liberation (FNL) sporazum je potpisan 2004. Članovi tih skupina uključeni su u prijelaznu vladu Burundija. Unatoč postignutom napretku mirovnog procesa, predstavnici FDD-a su se u svibnju 2004. povukli iz vlade tvrdeći da je još uvijek prisutna nejednaka zastupljenost, ali nisu se priklonili nasilnom rješavanju problema. Nakon potpisivanja mirovnog sporazuma iz Arushe, uslijedilo je razmještanje snaga Afričke unije (AMIB) koja je bila prva takva misija održavanja mira vođena pod pokroviteljstvom Afričke unije. U sastavu mirovnih snaga, koje su brojile 2870 pripadnika većina vojnog osoblja bila je iz Južnoafričke Republike, Etiopije i Mozambika. Misiju Afričke unije financijski su podupirale Sjedinjene Američke Države i Europska unija. Misija Ujedinjenih naroda u Burundiju (ONUB) utemeljena je Rezolucijom UN-a u svibnju 2004. godine, kao nastavak misije Afričke unije u Burundiju. Odobrene snage ONUB-a sačinjavalo je 5650 pripadnika vojnog osoblja, uključujući 200 vojnih promatrača i 120 pripadnika civilne policije. Rezolucijom Vijeća sigurnosti broj 1545 utvrđene su zadaće mirovnih snaga: nadgledanje i osiguranje uspostave sigurnosti, razoružanje i reintegracija pripadnika milicija i lokalnih pobunjeničkih skupina, nadzor prekogranične ilegalne trgovine oružjem, uništavanje oružja i municije, potpora povratku izbjeglica te procesima demokratske tranzicije, zaštita osoblja i opreme mirovnih snaga, izvješćivanje o svim nepoštivanjima sporazuma. U svezi izbora za prijelaznu vladu, 28. veljače 2004. godine održan je ustavni referendum. Slijedili su lokalni izbori u lipnju, a potom parlamentarni u srpnju, dok su izbori za predsjednika održani u kolovozu 2004. godine. U svjetlu postignutog napretka, vlada Burundija zatražila je postupno povlačenje snaga ONUB-a, koje je započelo u prosincu 2005. U skladu sa zahtjevom vlade koja je preuzela dužnost u rujnu 2005., a uz potporu Vijeća sigurnosti UN-a, mandat UN-ove misije za održavanje mira u Burundiju završio je 31. prosinca 2006. U skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti broj 1719, utemeljen je UN-ov integracijski ured u Burundiju (BINUB - United Nations Integrated Office in Burundi) koji je započeo s radom 1. siječnja 2007. Zadaća Ureda je pružanje potpore vladi Burundija u naporima za osiguranje održivog mira, stabilnosti i razvoja te u potpori napora na području sigurnosti, osiguranja ljudskih prava te provedbi reformi pravosuđa. BINUB



je u ključnim dijelovima popunjen osobljem i kapacitetima UN-ovih agencija, fondova i programa, kao i drugim odjelima Tajništva UN-a. Odjel za mirovne operacije UN-a pozvao je Republiku Hrvatsku da uputi jednog časnika u činu bojnika na dužnost vojnog savjetnika (Military Adviser) u Vojno-savjetodavnom odjelu (Military Advisory Unit) BINUB-a. Hrvatski časnik upućen je na navedenu dužnost u rujnu 2007. godine.

Odjel za mirovne operacije UN-a zatražio je nastavak sudjelovanja hrvatskog časnika u misiji BINUB, u potpori Vladi Burundija u procesu razoružanja, razvojenja i reintegracije osoblja te do preustroja sigurnosnog sektora. Ocjenjujući pozitivnim dosadašnji napredak na području izgradnje mira i stabilnosti postignut u Burundiju, kao i angažman Komisije NU-a za izgradnju mira, Vijeće sigurnosti usvojilo je rezoluciju broj 1791, kojom se mandat misije BINUB produljuje do 31. prosinca 2008. godine. Ujedno je Glavni tajnik UN-a pozvan da svojim političkim autoritetom podrži mirovni proces i punu suradnju svih regionalnih i međunarodnih partnera. Opća sigurnosna situacija u Burundiju je prema službenoj ocjeni i dalje relativno stabilna, iako pobunjenička skupina FNL nastavlja s nasiljem protiv civilnog stanovništva. Nakon sukoba u travnju 2008. godine ostvareni su značajni pomaci u provedbi sporazuma o prekidu vatre. Na sjednici Vijeća sigurnosti UN-a od 26. kolovoza 2008. godine, na otvorenom dijelu sjednice predsjedavajući posebnih sastanaka Komisije za izgradnju mira u Burundiju i stalni predstavnik Burundija pri UN-u izvijestili su Vijeće o situaciji u Burundiju. Utvrđeno je da je postignut napredak u ključnim aspektima izgradnje mira, ali izazovi su i dalje veliki, obzirom na rok za punu integraciju PALIPEHUTU-FNL-a u državne institucije do 31. prosinca 2008. sukladno Sporazumu o prekidu vatre iz 2006. godine. Nastavak sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u BINUB-u predlažemo posebice u kontekstu angažiranja Republike Hrvatske u Komisiji za izgradnju mira, na čijem dnevnom redu se nalazi i Burundi.

## **MIROVNA MISIJA UJEDINJENIH NARODA ZA POMOĆ AFGANISTANU (UNAMA)**

Misija UNAMA utemeljena je Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a broj 1401 od 28. ožujka 2002. s mandatom osiguranja potpore procesima obnove i nacionalnog pomirenja utvrđenih u Bonskom sporazumu iz prosinca 2001. godine. Misija je izrazito civilnog (nevojnog) karaktera. Mandat misije UNAMA sadržava potporu procesima obnove i nacionalnog pomirenje utvrđenih Bonskim sporazumom iz prosinca 2001. godine; promicanje nacionalnog pomirenja, ispunjenje zadaća i odgovornosti povjerenih UN-u prema Bonskom sporazumu, uključujući ljudska prava, vladavinu zakona, promicanje ravnopravnosti spolova te upravljanje humanitarnim i aktivnostima obnavljanja, rekonstrukcije i razvoja; koordinaciju s afganistanskim vlastima te integraciju svih UN-ovih aktivnosti u Afganistanu (16 UN -ovih agencija). Važno je napomenuti kako je Afganistan članica Ujedinjenih naroda od 19. studenoga 1946. godine. Mnoge UN-ove agencije djeluju u Afganistanu zajedno s nacionalnim i međunarodnim nevladinim agencijama. Svi UN-ovi programi priznaju vodeću ulogu afganistanske vlade. UNAMA je misija kojom se upravlja iz Odjela za mirovne operacije UN-a. U sastavu misije djeluje oko 1000 pripadnika od kojih je većina (gotovo 80%) afganistanske nacionalnosti. Glavnina ureda smještena je u Kabulu, a diljem Afganistana raspoređeni su regionalni uredi i odjeljenja (Bamiyan, Gardez, Herat, Jalalabad, Kandahar, Kunduz i Mazar-i-Sharif). Pored toga djeluju i dva ureda za vezu od kojih je jedan smješten u Islamabadu, a drugi u Teheranu.

Novi čelnik misije i posebni predstavnik Glavnog tajnika za Afganistan, koji je odgovoran za provođenje svih UN-ovih aktivnosti u Afganistanu, norveški diplomat Kai Eide, ovu dužnost obavlja od 10. ožujka 2006. godine. Djelujući kao "integrirana" misija, UNAMA ima dva glavna temelja: jedan počiva na pitanjima razvoja, a drugi se odnosi na politička pitanja. Za svako od navedenih područja imenovani su zamjenici posebnog predstavnika. Pored toga, za bavljenje pitanjima ljudskih prava, vladavine zakona, policije, vojske, ravnopravnosti spolova, problemom droge, pravnim pitanjima, odnosima s javnošću, zaduženi su posebni stručnjaci. Principi na kojima djeluje UNAMA počivaju na odrednicama poštivanja afganistanskih potreba i prioriteta, prema kojima se obavlja usklađivanje UN-ovog djelovanja. Cilj misije je uspostaviti i razviti jake i održive institucije u Afganistanu, a krajnji cilj je osigurati da te institucije samostalno mogu obavljati predviđene zadaće. Prioriteti misije UNAMA uključuju jačanje afganistanskih institucija i izgradnju nacionalnih administrativnih kapaciteta na svim razinama, uključujući razvoj institucija dobre vladavine prava i pravnog poretka te sigurnosti. Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1806 od 20. ožujka 2008. godine, produljen je mandat misije UNAMA do 23. ožujka 2009. godine, a temeljni princip u provedbi međunarodnih civilnih napora treba usmjeriti na jačanje suradnje s ISAF-om na svim razinama i na području cijele zemlje, kao i angažman u provincijskim rekonstrukcijskim timovima, a u cilju promicanja civilno-vojne suradnje. U pogledu čimbenika nesigurnosti u Afganistanu, djelovanje pobunjeničkih skupina, ilegalne naoružane skupine i organizirani kriminal, neučinkovitost vlade, etnički sukobi, zagađenost teritorija minsko-eksplozivnim sredstvima te loša zdravstvena situacija i dalje su prisutni. Glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon je u izvješću od 29. rujna 2008. godine ocijenio kako se sigurnosna situacija u Afganistanu, usprkos porastu sposobnosti Afganistanske nacionalne armije (ANA) pogoršala. Stabilizacija cjelokupnog stanja te stupanj sigurnosne ugroze u narednom razdoblju ovisit će prvenstveno o učinkovitosti NATO-a u uništavanju pobunjeničkih snaga koje su temeljni generatori nesigurnosti u zemlji. Sigurnosni rizici različiti su u pojedinim područjima zemlje, pri čemu su manje izraženi u zapadnim i sjevernim dijelovima Afganistana, dok su južni i istočni dio Afganistana, kao i glavni grad Kabul područja visokog rizika. Republika Hrvatska dobila je ponudu da u mirovnu misiju UNAMA uputi jednog časnika u činu pukovnika na dužnost časnika za vezu, u okviru Vojno-savjetodavnog odjela (Military Advisory Unit), čija je prvenstvena zadaća pružanje potpore provedbi reformi sigurnosnog sektora, izgradnji sigurnosnih kapaciteta i povjerenja te suradnji između afganistanskih i međunarodnih snaga sigurnosti te UNAMA-e. Upućivanje časnika do sada još nije realizirano, ali još uvijek postoji mogućnost uključivanja u misiju s ekspertom ili časnikom za vezu (od odobrenih 18 pozicija za časnike za vezu, popunjeno je 15). Imajući u vidu značajni angažman Republike Hrvatske u Afganistanu u okviru ISAF-a, sudjelovanje časnika za vezu u misiji UNAMA dodatno bi koristilo hrvatskim snagama na terenu.

## **MIROVNA MISIJA UJEDINJENIH NARODA U SREDNJOAFRIČKOJ REPUBLICI I ČADU (MINURCAT)**

Vijeće sigurnosti UN-a Rezolucijom br. 1706 (2006.) upozorilo je na tešku situaciju u Darfuru koja bi mogla imati negativan učinak na ostatak Sudana, kao i na cijelu regiju, uključujući Čad i Srednjoafričku Republiku. Rezolucijom Vijeća sigurnosti br. 1769 (2007.) o Darfuru uspostavljena je operacija Afričke unije i Ujedinjenih naroda pod nazivom UNAMID. Istom Rezolucijom izražava se spremnost Ujedinjenih

naroda za uspostavom multidimenzionalne prisutnosti u istočnom Čadu i sjeverno-istočnom dijelu Srednjoafričke Republike u svrhu poboljšanja sigurnosti civilnog stanovništva u regiji. Zaključcima Vijeća Europske unije Ujedinjeni narodi trebali su što prije uputiti svoje snage u Čad i Srednjoafričku Republiku. Glavni cilj vojnog angažmana bio je osiguranje izbjeglica i razmještenih osoba, pružanje humanitarne pomoći i stvaranje povoljnih okolnosti za rekonstrukciju i razvoj regije. Vijeće sigurnosti UN-a 25. rujna 2007. usvojilo je Rezoluciju br. 1778 kojom se odobrava uspostava misije UN-a u Čadu i Srednjoafričkoj Republici pod nazivom MINURCAT. Istom Rezolucijom Europska unija ovlaštena je za upućivanje svojih snaga u Čad i Srednjoafričku Republiku na razdoblje od 12 mjeseci od deklariranja inicijalne operativne sposobnosti koja je postignuta 15. ožujka 2008. UN-ova misija MINURCAT sastavljena je od policijskih časnika, časnika za vezu (vojna i civilna komponenta) sa zadaćom odabira i obuke čadskih policijskih službenika za humanitarnu zaštitu te nadziranje i promociju ljudskih prava. U skladu s Odlukom Hrvatskog sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji Europske unije u Čadu i Srednjoafričkoj Republici (EUFOR TCHAD/RCA) - ("Narodne novine" broj 85/08) u listopadu 2008. petnaest pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske upućeno je u mirovnu operaciju. Rezolucijom Vijeća sigurnosti br. 1843 od 24. listopada 2008. u cilju stvaranja sigurnosnih uvjeta za dragovoljan, siguran i nesmetan povratak prognanika i raseljenih osoba, iskazana je namjera nastavka multidimenzionalne operacije u Čadu i Srednjoafričkoj Republici te odobravanje razmještanja UN-ove vojne komponente koja će zamijeniti misiju EUFOR Tchad/CAR čiji mandat završava 15. ožujka 2009. U listopadu 2008. Republici Hrvatskoj upućena je ponuda za popunu dužnosti stožernih časnika, za planiranje osoblja, za obavještajne poslove i za planiranje. Stožerni časnici bili bi dio tima za planiranje koji je začetak budućeg vojnog Zapovjedništva misije MINURCAT II te bi do uspostave Zapovjedništva radili na poslovima primopredaje između EUFOR-a i MINURCAT-a II. S gledišta mogućih zdravstvenih ugroza kojima bi bili izloženi pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske, mirovna misija u Čadu i Srednjoafričkoj Republici ocjenjuje se kao misija visokog zdravstvenog rizika. U pogledu sigurnosnog stanja, zbog nasilja i unutarnjih oružanih sukoba u Čadu i Srednjoafričkoj Republici te prelijevanja sukoba iz sudanskog Darfura, nastavlja se humanitarna kriza širokih razmjera. Središnje vlasti i dalje nemaju mehanizme učinkovitog nadzora sigurnosnog stanja zbog čega u području odgovornosti misije djeluju napružane skupine. Mirovna misija MINURCAT ocjenjuje se kao misija sa stanjem uvećanog rizika. U svezi sudjelovanja u mirovnoj misiji UN-a u Srednjoafričku Republiku i Čad (MINURCAT) predlaže se upućivanje do tri pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u svojstvu stožernih časnika.

#### **IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA**

Financijska sredstva za troškove sudjelovanja u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda osigurana su u proračunskim sredstvima Ministarstva obrane.

## Prijedlog

Na temelju članka 6. stavka 2. podstavka 6. Zakona o obrani («Narodne novine», broj 33/02, 58/02 i 76/07) i članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu («Narodne novine», broj 33/02), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj \_\_\_\_\_ 2008. godine donio

## ODLUKU

### **o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda**

#### I.

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2009. i 2010. godini upućuju se, uz mogućnost rotacije, u sljedeće mirovne misije Ujedinjenih naroda:

- |   |                      |
|---|----------------------|
| - u Libanon (UNIFIL)                          | do četiri pripadnika |
| - u Burundi (BINUB)                           | do dva pripadnika    |
| - u Afganistan (UNAMA)                        | do dva pripadnika    |
| - u Srednjoafričku Republiku i Čad (MINURCAT) | do tri pripadnika.   |

#### II.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske da za svaku rotaciju utvrdi trajanje rotacije, broj i organizacijsku strukturu pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za mirovne misije iz točke I. ove Odluke.

#### III.

Obvezuje se Ministarstvo obrane da nakon svake rotacije pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske iz točke I. ove Odluke izvijesti Odbor za obranu Hrvatskoga sabora o provedenoj rotaciji.

#### IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

## O B R A Z L O Ž E N J E

**Točkom I.** Određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda. Pravni temelj za donošenje odluke Hrvatskog sabora je članak 7. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da je za prelazak Oružanih snaga preko granica Republike Hrvatske potrebna prethodna odluka Hrvatskog sabora i odredba članka 6. Zakona o obrani ("Narodne novine", broj 33/02, 58/02 i 76/07) koja u nadležnosti Hrvatskog sabora stavlja odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica Republike Hrvatske. Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu («Narodne novine», broj 33/02) u članku 5. uređuje ovo područje.

**Točkom II.** Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske da utvrđuje trajanje rotacije, broj i organizacijsku strukturu pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske iz točke I. ove Odluke za svaku mirovnu misiju. Rotacije u pravilu traju godinu dana, no Vladi Republike Hrvatske se omogućuje odrediti duljinu trajanja ovisno o mandatu pojedine mirovne operacije, kao i u slučajevima nepredviđenih promjena mandata koje mogu nastupiti tijekom provedbe mirovne operacije. Vlada Republike Hrvatske određivat će za svaku rotaciju strukturu i broj pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s time da broj može biti u okviru broja pripadnika utvrđenih u točki I. ove Odluke.

**Točkom III.** Obvezuje se Ministarstvo obrane da nakon svake rotacije pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske iz točke I. ove Odluke izvijesti Odbor za obranu Hrvatskog sabora o provedenoj rotaciji.

**Točkom IV.** Određuje se da Odluka Hrvatskog sabora stupa na snagu na dan objave u "Narodnim novinama", u skladu s odredbom članka 250. Poslovnika Hrvatskog sabora.



*Republika Hrvatska*  
*Predsjednik*

*Na temelju članka 99. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske i članka 7. stavka 2. točke 25. Zakona o obrani («Narodne novine», broj 33/02, 58/02 i 76/07), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, dajem*

***Prethodno mišljenje***

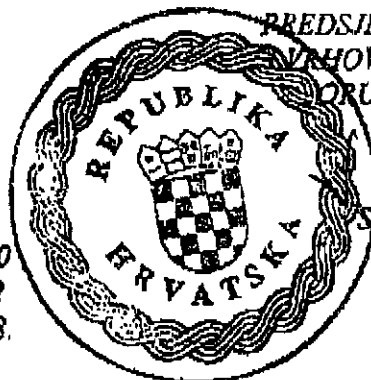
***I.***

*Ovo Prethodno mišljenje daje se na prijedlog Vlade Republike Hrvatske za donošenje odluke Hrvatskog sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda, u tekstu koji je sastavni dio dopisa predsjednika Vlade Republike Hrvatske (KLASA: 004-01/08-03/01, URBROJ: 5030104-08-20 od 27. studenoga 2008.).*

*Prethodno mišljenje daje se radi donošenja odluke Hrvatskog sabora, kako je navedeno u stavku 1. ove točke.*

***II.***

*Ovo Prethodno mišljenje stupa na snagu danom donošenja.*



**PREDSJEDNIK REPUBLIKE  
VRHOVNI ZAPOVJEDNIK  
ORUŽANIH SNAGA**

*Sjepan Mesić*

**KLASA: 806-02/08-01/70  
URBROJ: 71-03/2-08-02  
Zagreb, 3. prosinca 2008.**